

MTA Kiváló Kutatóhely minősítésben részesülő intézmények

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a Kutatóhelyeket Minősítő Tanács javaslata alapján a következő kutatóhelyeket részesíti az MTA Kiváló Kutatóhelye minősítésben:

1. CycloLab Ciklodextrin Kutató-Fejlesztő Kft.

A CycloLab Ciklodextrin Kutató-fejlesztő Korlátolt felelősségű Társaság 1991-ben alakult a megelőző 20 évben a Chinoiban szerzett tudás és kapcsolati háló kiaknázásával, Szejtli József, a később Széchenyi-díjjal kitüntetett kutató vezetésével. Folyamatos innovációs tevékenységének köszönhetően a kisvállalat egy ciklodextrin-alapú gyógyszeranyagot gyártó középállalattá fejlődött az elmúlt több mint 30 évben. Ez alatt az idő alatt a cég kutatói összesen 380 cikket jelentettek meg társszerzőként, és kb. 50 találmányi bejelentést adtak be. A vállalat bevételének jelentős részét hozó gyártás saját szabadalom alapján történik.

A kft. alkalmazottainak száma jelenleg 55 fő, ebből 22 fő dolgozik a kutatás-fejlesztésben, köztük 17 diplomás, 8-an szereztek meg a PhD-fokozatot, és 2022-ben a korábbi igazgató – jelenleg tanácsadó – dr. Sente Lajos az MTA levelező tagja lett.

A kutatás-fejlesztési tevékenység részeként új eljárásokat dolgoznak ki megbízóik számára pl. gyógyszerek formulálására ciklodextrinek segítségével, jól felszerelt szintetikus laboratóriumukban több mint 100-féle ciklodextrin-származékot állítanak elő, melyeket finomvegyszerként értékesítenek. Rendszeresen indítanak saját kutatási témákat, valamint számos hazai és európai uniós K+F pályázatban vettek részt.

Jó kapcsolatot ápolnak a hazai és nemzetközi felsőoktatási intézményekkel, rendszeres kurzusok szervezésével részt vesznek az oktatásban, illetve hallgatókat fogadnak szakmai gyakorlat céljából. A kft. három PhD-hallgatója elnyerte a Kooperatív Doktori Ösztöndíjat.

A saját szabadalom alapján végzett gyártás jelentős bevételnövekedést eredményezett, melyet a Magyar Innovációs Szövetség 2021-ben a Magyar Innovációs Nagydíj odaítélésével ismert el.

2. Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.

Az 1924-ben alapított Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Korlátolt felelősségű Társaság idén október 26-án ünnepli alapításának 100. évfordulóját. A kft. sok évtizedes értékes hagyományokra és a legmodernebb metodikai megközelítésekre alapozva végzi növénynemesítői tevékenységét. Csak néhányat ezek közül felsorolva: biotechnológia, mikrobiológia, beltartalmi értékvizsgálatok, precíziós technológiák, informatikai fejlesztések. Számos őszi és tavaszi vetésű szántóföldi kultúra nemesítésével és vetőmag forgalmazásával foglalkozik. Legfontosabb növényfajok: kenyérbúza, tritikálé, durumbúza, tönkölybúza, árpa, szemes és silókukorica, szemes és silócirok, szudánifű, napraforgó, szója, olajlen, őszi káposztarepce és zab.

Csak az elmúlt 5 évet figyelembe véve 22 nemesített fajtája, illetve hibridje részesült növényfajta-oltalomban. A Gabonakutató Nonprofit Kft. a kutatás és nemesítés területén elért szakmai eredményeit számos rangos díjjal, többek között Magyar Növénytermesztésért Termékdíjjal, OMÉK Növénytermesztési Díjjal ismerték el az elmúlt 10 év során. Kutatói több egyéni elismerésben részesültek (Széchenyi-díj, Eötvös József-koszorú, Fleischmann Rudolf-díj, Újhelyi Imre-díj, Darányi Ignác-díj, Magyar Arany Érdemkereszt, Akadémiai Nívódíj).

A cég legfőbb küldetésének tekinti, hogy kiváló minőségű vetőmagot biztosítson a hazai és külföldi gazdáknak a termésmennyiséget, termésbiztonságot és minőséget egyaránt szem előtt tartva. Változatos portfóliót igyekszik biztosítani, bízva abban, hogy a gazdálkodók egyre szélesebb körben találják meg kínálatukból a számításaiknak megfelelő fajtákat és hibrideket.

3. Kinepict Health Kft.

A Kinepict Health Korlátolt felelősségű Társaságot a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetének két biofizikusa, dr. Osváth Szabolcs és dr. Szigeti Krisztián alapította 2015-ben egy orvosi képfeldolgozási módszer, illetve szoftver kifejlesztésére. A digitális variancia angiográfia (DVA) forradalmasította az endovaszkuláris beavatkozások során alkalmazott eljárást, mivel jobb minőségű képeket eredményez, és alacsonyabb sugárdózis- és kontrasztanyag-felhasználást igényel, mint a korábban alkalmazott digitális szubtrakciós angiográfia. Mindezek miatt a technológia növeli a kezelések hatékonyságát, és csökkenti a beavatkozások kockázatait, így jelentős anyagi megtakarítást tesz lehetővé mind az egészségügyi szolgáltatók, mind az egészségügyi ellátási rendszer szintjén.

A cég működését hazai kockázati befektetők, illetve rangos magyar és európai uniós innovációs pályázatok biztosítják (EIC Accelerator, Gyorsítósáv). Az elmúlt években lebonyolított magyar és nemzetközi klinikai vizsgálatoknak és a vizsgálatokat lezáró rangos publikációknak köszönhetően a Kinepict Medical Imaging Tool nevű szoftver megszerezte a CE jelet és az FDA jóváhagyását, így már több magyar és német kórházban alkalmazzák sikerrel a napi klinikai gyakorlatban.

4. Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft.

A Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Korlátolt felelősségű Társaság (MTKI Kft.) Magyarország egyik legnagyobb múltú élelmiszeripari kutató-fejlesztő és szolgáltató intézete. Az 1903-ban alapított intézet széles portfóliójának egyik legjelentősebb szegmensét a tudományos és gyakorlatorientált kutatás-fejlesztés és innováció jelenti, főként élelmiszer-tudományi területen.

Kutatóik kiemelkedő tudással rendelkeznek a tejipari technológiákban, a gyártástechnológiák korszerűsítését és a termékfejlesztést kiválóan felszerelt kísérleti üzem támogatja. Emellett az élelmiszeriparral, különösen a tejjel és a probiotikumokkal kapcsolatos alkalmazott biológiai-kémiai kutatómunkát folytatnak mikrobiológiai, molekuláris biológiai és analitikai módszerek alkalmazásával.

Az MTKI Korlátolt felelősségű Társaság kutatói az elmúlt években számos, immár nemzetközi ipari hasznosítás alatt álló know-how-t és szabadalmat is kidolgoztak, elsősorban a tejipari membránszeparáció témakörében. Legutóbbi – a Magyar Innovációs Szövetség által is kiváló innovációként elismert – szabadalmaztatott eljárásuk nagy hatékonyságú folyadék-kromatográfiás (HPLC) eljárás alapul. Alkalmazásával az eddigieknél nagyobb felbontás mellett és gyorsabban lehet a tej fehérjefrakcióit, különösen a béta-kazein A1 és A2 variánsait szétválasztani.

Szakembereik előadások és gyakorlati foglalkozások tartásával rendszeresen bekapcsolódnak egyetemi képzésekbe, nagy hangsúlyt fektetnek a kutatói utánpótlásra is. Kutatási témáikban rendszeresen publikálnak nemzetközileg elismert folyóiratokba.

5. M-PIC és MASSVENTIL Kutatólabor, Medicor Zrt.

A MEDICOR[®] történelme több mint 100 éves, hazai és nemzetközi szinten ma is ismert, elismert orvostechikai iparági márka. A MEDICOR[®] a magyar iparágnak mindig is zászlóshajója volt, és ma is kiemelkedő a tevékenysége.

A MEDICOR[®] 2024-ben már 12. alkalommal nyerte el a MagyarBrands címet, és nyolcszoros SuperBrands márkadíjas. A MEDICOR Zrt. 2023-ban hazai, 2024-ben nemzetközi „Minőség-innováció” díjat kapott.

A MEDICOR Zrt. az újszülött és koraszülött csecsemők életben maradását és életminőségének javítását célzó fejlesztési projektje során a nagyon kis súlyú (500 g) újszülöttek életben maradási esélyeinek növelését és minőségi túlélését segítő ipari kutatást, innovációt valósított meg.

A MEDICOR Zrt. a BABYLIFE[®] újszülöttgyógyászati termékcsaládja az ipari kutatások és innováció eredményeként komplexsége vált: megszületett a megújult zárt stationer intenzív újszülött-inkubátor, a teljesen új újszülött transzport/szállító inkubátor, alapvetően megváltozott az újszülött reanimációs és melegítőasztal – más néven nyitott inkubátor –, továbbá új technológiájú LED sugárzó kékfénylámát fejlesztettek ki, és ennek teljesen új, ún. alagút-kényfénylámpa változatát. Mindezeket az ipari kutatás, innováció keretében a MEDICOR Zrt. rendszerszinten digitalizálta, és kiépítette az infokommunikációs rendszerüket.

Az újszülöttgyógyászati rendszer fontos részét képezi az inkubátorokhoz illesztett – a Semmelweis Egyetemmel és a SZTAKI-val együttműködve létrehozott multi-, illetve hiperspektrális nonkontakt csecsemő-monitorozó kamerarendszer, amely képes mesterséges intelligenciával támogatott diagnózis, kezelési és terápiás javaslatok felállítására.

A MEDICOR Zrt. másik kutatási, fejlesztési területe a MASSVENTIL[®] krízismobilkórház és lélegeztető-rendszer, az Óbudai Egyetemmel együttműködve. A rendszer alkalmas egyszerre akár 24 beteg – egyéni szükségleteiknek megfelelő – lélegeztetésére. A MEDICOR Zrt. a MASSVENTIL[®] rendszert további kutatások és fejlesztések eredményeként alkalmassá tette krízishelyzetekben való, katasztrófavédelmi, valamint honvédelmi felhasználásra. A rendszer bárhol nagyon gyorsan telepíthető, önálló energiában, és képes orvosi minőségű O₂ és sűrített levegő hiányában a helyi levegőből való előállításukra.

A rendszerhez „mobil ágysáv és műszertartó egység egyben” került kifejlesztésre, amelyhez illesztették a „Data Collector System” rendszert. Az ágysávon elhelyezték a lélegeztetőgépeket, őrzőmonitorokat, infúziós pumpákat és a lázlapot megjelenítő helyi monitort, illetve illesztették őket az adatgyűjtőhöz.

Ez a rendszer növeli a személyzet hatékonyságát, a páciensek biztonságát, megkönnyíti állandó felügyeletüket, egyúttal alapja a digitális lázlap- és döntéstámogató rendszer fejlesztésének.

A MEDICOR Zrt. számára kiemelten fontos a jövőbe tekintő gondoskodás, ezért a jövőben is folytatni kívánja felelős társadalmi szerepvállalását, kutatja és alkalmazza a legmodernebb technológiákat az orvostechnikai készülékek kifejlesztésében. Mindezt az újszülöttek, koraszülöttek halálzásának csökkentése, életminőségük javítása és a magyar egészségügyi ellátórendszer hatékonyabb működésének érdekében.

6. Richter Gedeon Nyrt. Kutatási és Fejlesztési Igazgatóság

A kutatás-fejlesztési tevékenység és az innováció a Richter Gedeon Nyilvánosan Működő Részvénytársaság 1901-es alapításától fogva kulcsszerepet tölt be a vállalat életében, és mára a társaság a kelet-közép-európai térség legjelentősebb gyógyszeripari K+F központjává fejlődött. A Richter Csoport kutatás-fejlesztésre fordított kiadásainak összege 2023-ban meghaladta a 78 milliárd forintot, amely konszolidált árbevételének 9,7 százalékát teszi ki.

A Kutatási és Fejlesztési Igazgatóság elsődleges, de nem kizárólagos feladata a központi idegrendszerre ható új, eredeti vagy más néven originális kismolekulás gyógyszerek kutatása és fejlesztése. A közelmúlt legjelentősebb eredményeként itt találták fel és fejlesztették ki az eddigi legnagyobb magyar gyógyszeresikert, a cariprazine-t, melynek forgalma 2023-ban már meghaladta a 3 milliárd dollárt. Ennek a hagyománynak a folytatásaként sikerült az elmúlt 10 év munkájával kiépíteni egy attraktív, 5 elemből álló klinikai pipeline-t, mely magában hordozza egy újabb, a neuropszichiátriai területen ható gyógyszer forgalomba hozatalának lehetőségét. Ez az egység K+F tevékenységével kapcsolatban folyamatosan magas színvonalú tudományos folyóiratokban publikál, több szabadalmi bejelentést tesz, és különböző formákban együttműködik a hazai egyetemi és intézeti kutatóhelyekkel is. Utóbbi területen jelentős eredményként tekinthetnek arra, hogy az előző évben ez a kutatóhely lerakta egy jelenleg 3 csomópontból álló hazai kutatási hálózat alapjait, melynek tagjai olyan a cégtől független kutatóhelyek, amelyek az ún. „open innovation” szellemében működnek együtt a gyógyszeripar számára fontos közös tudományos eredmények létrehozása érdekében.

7. Servier Gyógyászati Vegytani Kutatóintézet Zrt.

A Servier Gyógyászati Vegytani Kutatóintézetet 2007-ben hozta létre a Servier vállalatcsoport originális gyógyszerkutatási tevékenységének kémiai támogatására. A nemzetközi szinten is kiemelkedő kutatási infrastruktúrával rendelkező kutatóintézetben jelenleg több mint 50 magasan kvalifikált kutató, valamint jelentős számú posztdoktor, doktoranduszhallgató és diák végez gyógyszer- és szerves kémiai kutatómunkát. A kutatóintézet munkatársai elsősorban új rákgyógyszerek felfedezésén dolgoznak, valamint részt vesznek a neurológiai betegségek kutatásában is. Szoros kapcsolatot tartanak fenn mind a hazai egyetemekkel és akadémiai kutatóhelyekkel, mind nemzetközi kutatócsoportokkal. Az intézet alapítása óta eltelt időszak eredményességét jól mutatja, hogy munkatársai keze közül fél tucat gyógyszerjelölt került ki, melyek közül több a klinikai vizsgálatok stádiumában van. Az eredményekről 24 szabadalom és több mint 50 nemzetközi folyóiratcikk is tanúskodik, valamint az intézet munkatársai több hazai és nemzetközi szakmai elismerésben is részesültek.